

Kemianteollisuudesta tuli

Suomen tärkein vientiala

- Kemianteollisuus on noussut Suomen suurimmaksi vientialaksi. Kemian tuotteiden osuus Suomen koko viennistä on jo lähes neljännes.

Miika Vähämaa ja
Leena Laitinen

Tasaisesti koko 2000-luvun kasvanut kemianteollisuuden vienti on ohittanut metsäteollisuuden viennin. Kemianteollisuus on nyt Suomen tärkein vientiala lähes neljänneksen osuudellaan viennin arvosta.

Kun vielä vuonna 2000 kemianteollisuuden osuus vientikakusta oli kymmenesosa, vuoden 2012 lopulla se oli kinnut jo 23 prosenttiin.

”Kemianteollisuuden nousu liittyy tasaiseen pitkän ajan kehitykseen. Suomen teollisuuden rakenne muuttuu, ja kemianteollisuuden osuus on kasvanut”, Kemianteollisuus ry:n toimitusjohtaja **Timo Leppä** sanoo.

”Kasvua selittää osaltaan elektroniikka-alan hiipuminen, mutta taustalla on myös alan omaa, muutaman vuoden jatkunutta nousua edellisestä suhdannekuopasta.”

Lepän mukaan voimakas sijoittaminen kemiantuotteisiin alkoi jo sotien jälkeen. Tätä nykyä ala on globaali ja verkottunut vahvasti muiden toimialojen kanssa.

”Suomen kemianteollisuuden salkku on hyvin hajautettu ja hyvin kehittynyt. Alalla ei olla sidoksissa vain yhteen asiakstuotteeseen, vaan vientiä ja kysyntää on monilla eri aloilla.”

”Jos yksityinen puoli vetää heikommin, niin julkisella puolella kysyntää riittää yhä. Esimerkiksi puhdistusaineiden, lääkkeiden ja kaasujen kysyntä ei riipu suhdanteista”, Leppä muistuttaa.

Öljytuotteiden osuus lähes puolet

Kemian tuotteista eniten viedään öljytuotteita, joiden osuus on tuoreiden tilastojen mukaan noussut 45 prosenttiin kemianteollisuuden viennin arvosta. Peruskemikaalien osuus on 28, lääkkeiden 9 ja muovituotteiden 7 prosenttia.

Vuonna 2011 kemianteollisuuden viennin kokonaisarvo oli 12,2 miljardia euroa. Alan tuotannosta lähes kolme neljäsosa menee joko suoraan vientiin tai

Neste Oil, Eeva Suminoff

Porvoon Kilpilahdessa toimiva Neste Oil on Suomen kemianteollisuuden veturiyri-
tys. Yhtiö investoi tutkimukseen ja kehitykseen vuosittain yli 40 miljoonaa euroa.

vientituotteiden panoksina maamme rajojen ulkopuolelle.

Suuren osuuden toimialat ovat Lepän mukaan jatkossakin tärkeitä, mutta potentiaalia on myös pienemmillä osa-alueilla.

”Ajattelen, että jatkossa on tärkeää keskittyä joihinkin alueisiin, joissa meidän on mahdollista nousta osaamisessa ja tehokkuudessa maailman parhaiden joukkoon. Suomessa on paljon hyvin hoidettuja yrityksiä ja täsmäosaamista.”

”Fokusoituminen antaa etua, kun pyritään tekemään vaikeita asioita. Meillä riittää osaamista ja sitä kautta kestävyyttä osaamiskilpailussa.”

Johtavan öljytuotteiden viejän Neste Oil Oyj:n jalostamatoiminta on keskittynyt Porvoon Kilpilahteen, Suomen suurimpaan teollisuuspuistoon. Vientimenestys näkyy investoinneissa, sillä yhtiö rakentaa alueelle noin 65 miljoonaa euroa maksavan isomerointilaitoksen. Vuonna 2015 valmistuvan laitoksen kapasiteetiksi tulee 600 000 tonnia vuodessa.

”Laitoksen valmistuttua voimme jalostaa aiempaa enemmän korkealaatuista bensiiniä, josta saadaan vientimarkkinoilla parempi hinta”, sanoo Neste Oilin Öljy- ja uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja **Matti Lehmu**.

”Sen lisäksi, että hanke on kannattava Neste Oilille, se on myös merkittävä teollinen investointi Suomen mittakaavassa.”

Investoinnit ruokkivat uusia investointeja

Investointeja tehdään myös muualla Suomessa. Mäntyöljyä jalostava Forchem investoi 13 miljoonaa euroa Rauman biojalostamoonsa. Laajennus valmistuu ensi syksynä.

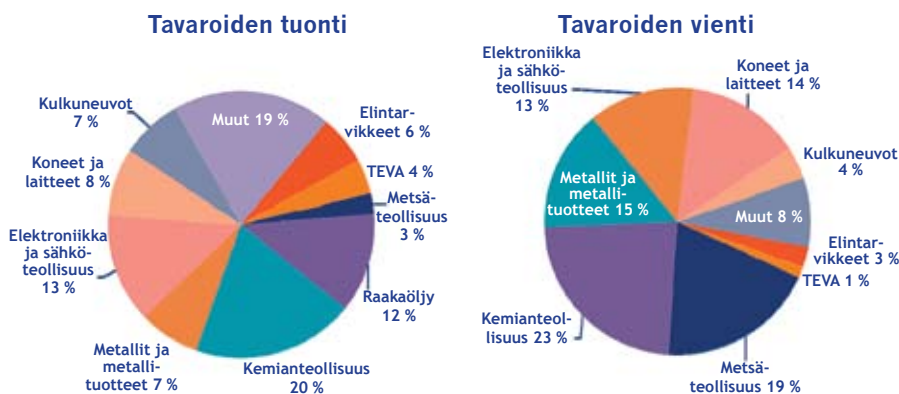
Kokkolan suurteollisuusalueelle on juuri valmistunut OMG Kokkola Chemicalsin 36 miljoonaa euroa maksanut tehdaslaajennus. Yhtiö valmistaa koboltikemikaaleja akkuteollisuudelle.

Kaasu-yhtiö Woikoski Oy puolestaan investoi lähivuotena 35 miljoonaa euroa uuteen vetylaitokseen ja ilmatiskaamoon Kokkolassa, jossa sillä on entuudestaan hiilidioksiditehdas.

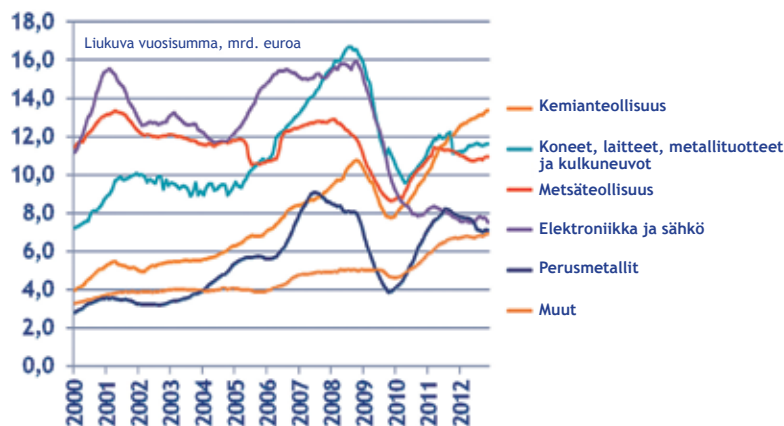
Timo Leppä pitää Kokkolaa hyvänä esimerkkinä paikkakunnasta, jossa kemianteollisuutta on haluttu edistää määrätietoisella toiminnalla.

”Kaupungin johto on tunnistanut mahdollisuuden, joka kemiassa on. Päätökset syntyvät nopeasti, ja ilmapiiri helpottaa yritysten investointipäätöksiä ja etabloitumista. Kyse ei aina ole vain rahasta

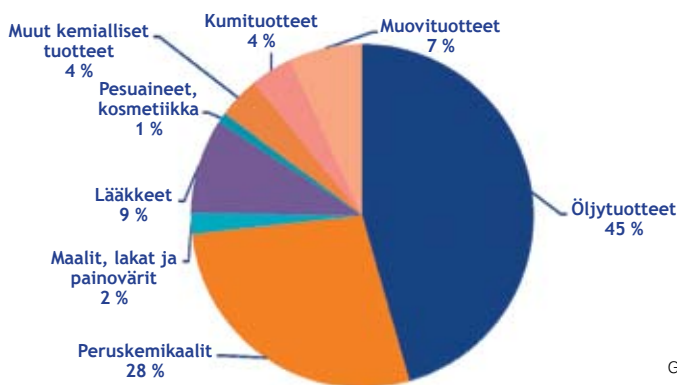
Ulkomaankauppa tuoteluokittain tammi–marraskuussa 2012

Suomen tavaravienti päätoimialoittain

Kemianteollisuuden vienti tuoteryhmittäin tammi–marraskuussa 2012

Graafien lähde: Tullihallitus

vaan ennen kaikkea asenteesta.”

”Investoinnit Suomeen ovat tärkeitä, koska yrityksissä, jotka toimivat useissa maissa, käydään sisäistä kilpailua toimipaikkojen välillä. Jokainen uusi investointi helpottaa tulevien investointien saamista samalle paikkakunnalle.”

Esimerkkiä näyttää peruskemikaaleja ja muovituotteita valmistava Borealis, joka on hiljattain päättänyt investoida kahteen tuotantolaitokseensa. Niistä toinen toimii Ruotsissa ja toinen Porvoon Kilpilahdessa. Jälkimmäisen investoin-

nin arvo on 25 miljoonaa euroa.

Elinkeinoelämän keskusliiton tammi-kuussa julkaisemassa investointitiedustelussa kemianteollisuus suorastaan loistaa. Kemian investoinnit kasvoivat vuonna 2012 lähes kolmanneksen edellisvuodesta, 623 miljoonaan euroon. Alan yritykset ennakoivat investointien kasvavan ensi vuonnakin lähes kymmenen prosenttia. □

Miika Vähämaa on vapaa toimittaja.
miika.vahamaa@gmail.com

